

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 182 (XXVI) — Nr. 558

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 28 iulie 2014

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 301 din 5 iunie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2), art. 4 teza a doua raportat la art. 33—35, precum și ale art. 21 alin. (6), art. 41 alin. (1) și (5) și ale art. 50 lit. b) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	2–5
Decizia nr. 302 din 5 iunie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2), art. 4 teza a doua, art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27, art. 31—33 și ale art. 35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România....	6–10
ORDONANȚE ȘI HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
5. — Ordonanță pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2008 privind înființarea activității de derulare și gestionare a proiectelor de înfrățire instituțională finanțate de Uniunea Europeană, pentru care România are calitate de donator de asistență tehnică	11–13
596. — Hotărâre pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Indonezia privind cooperarea în agricultură, semnat la București la 18 septembrie 2006	14
Memorandum de înțelegere între Guvernul României și Guvernul Republicii Indonezia privind cooperarea în agricultură	14–15
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
241. — Decizie privind eliberarea domnului Gelu-Marin Oltean din funcția de secretar de stat la Departamentul de Informații și Protecție Internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 301**

din 5 iunie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2), art. 4 teza a doua raportat la art. 33—35, precum și ale art. 21 alin. (6), art. 41 alin. (1) și (5) și ale art. 50 lit. b) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 4, art. 33—35, art. 41 și ale art. 50 lit. b) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Constantin Oprea și Silvia Georgeta Oprea în Dosarul nr. 15.806/3/2008*(2.510/2012) al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și familie și care constituie obiectul Dosarului nr. 745D/2013 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Având cuvântul asupra excepției de neconstituționalitate, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere. În acest sens, arată că nu mai subzistă interesul autorului excepției în susținerea și admiterea acesteia, întrucât, ulterior sesizării Curții Constituționale, instanța de apel a pronunțat o sentință favorabilă acestuia, prin care a admis acțiunea de restituire în natură și a dispus restituirea prin compensare a terenului imposibil de restituit în natură și a construcției demolate cu un alt teren. Așa fiind, instanța de judecată nu a făcut aplicarea textelor de lege în sensul criticilor de neconstituționalitate formulate de autorul excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 23 octombrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 15.806/3/2008*(2.510/2012), **Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4, art. 33—35, art. 41 și ale art. 50 lit. b) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România**, excepție ridicată de Constantin Oprea și Silvia Georgeta Oprea într-o cauză civilă având ca obiect soluționarea, după casare, a apelului prin care aceștia solicitau acordarea de măsuri compensatorii (sub forma compensării cu un alt bun sau prin echivalent) pentru un teren imposibil de restituit în natură și a unui imobil construcție demolată.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate a autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile art. 4 și ale art. 41 alin. (1) și (5) din Legea nr. 165/2013 încalcă în mod flagrant principiul neretroactivității legii civile, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție, deoarece înlătură, în timpul soluționării procesului, efectele juridice ale legii aplicabile la momentul sesizării instanței judecătorești cu acțiunea judiciară, îngrădind părților dreptul născut sub imperiul acesteia și câștigat irevocabil.

6. Principiul egalității cetățenilor în drepturi, prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituție, este de asemenea încălcat prin art. 33 alin. (1) și (2), art. 34 alin. (1) și (2), art. 1 alin. (2) și art. 21 alin. (6) din aceeași lege, aceste texte dând naștere anumitor tipuri distincte de discriminări ale persoanelor aflate în situații asemănătoare. Astfel, art. 33 și 34 instituie termene diferite de soluționare (de la 12 la 36 de luni), pe criterii ce nu țin de conduita persoanelor îndreptățite, ci de gradul de încărcare și de numărul cererilor rămase nesoluționate de către autoritățile publice ce au această atribuție legală. Totodată, sunt instituite termene diferite de soluționare a cererilor în funcție de destinația imobilelor, în sensul că, din rațiuni politice, pentru cererile întemeiate pe legile fondului funciar termenele de soluționare sunt reduse la jumătate față de cele aplicabile cererilor formulate în baza Legii nr. 10/2001. Un alt tip de discriminare este generat de faptul că persoanele care au dosare înregistrate în baza Legii nr. 247/2005 și care nu au fost soluționate încă, așteptând 8 ani până la apariția legii noi — nr. 165/2013 —, vor fi obligate să mai aștepte încă 5 ani în baza acesteia, în timp ce persoanele cărora le vor fi trimise dosarele la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților în anul 2014 vor aștepta doar cei 5 ani prevăzuți de noua lege. Dispozițiile art. 1 alin. (2) și art. 21 alin. (6) instituie o situație discriminatorie și între persoanele care au obținut restituirea în natură sau măsuri reparatorii la adevărata lor valoare de piață până la intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013 și persoanele care nu au obținut restituirea în natură sau măsurile reparatorii convenite în baza legii vechi, deși sunt în procedura de judecată pentru obținerea acestora și ambele categorii de persoane au notificat entitățile prevăzute de lege simultan și în același termen de 1 an de la intrarea în vigoare a Legii nr. 10/2001.

7. Invocând jurisprudența Curții Constituționale în privința principiului egalității în drepturi (Decizia nr. 830 din 8 iulie 2008 și nr. 1.354 din 20 octombrie 2010), autorii excepției susțin că este „profund discriminatoriu ca două persoane aflate într-o situație juridică identică să obțină măsuri reparatorii diferite ca formă și întindere doar pentru că una a notificat un imobil situat într-o localitate unde justiția avea termene mai lungi, iar cealaltă într-o localitate unde procedurile administrative și judiciare s-au derulat mai repede.”

8. În continuare, autorii excepției arată că dispozițiile art. 4, art. 21 alin. (6) și ale art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 încalcă prevederile constituționale ale art. 21 alin. (1)—(3), art. 44 alin. (1) și ale art. 53 alin. (2), prin aceea că aduc atingere dreptului de acces la justiție câștigat în baza legii vechi, exercitarea lui fiind permisă după 6 luni de la expirarea unor

termene apreciate ca fiind discriminatorii. O atare restrângere a exercițiului dreptului amintit are loc în afara condițiilor stricte cuprinse la art. 53 alin. (2) din Constituție, fiind de natură să afecteze termenul rezonabil și efectivitatea care potrivit normelor convenționale, caracterizează dreptul de acces la instanță.

9. Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și familie consideră că dispozițiile art. 4 din Legea nr. 165/2013 sunt neconstituționale, în măsura în care ar presupune ca instanțele să le aplice retroactiv, adică și în procesele începute anterior intrării sale în vigoare. De asemenea, apreciază că și dispozițiile art. 33—35, art. 41 și art. 50 lit. b) din aceeași lege contravin normelor constituționale invocate în excepția de neconstituționalitate.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului și dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, prevederile art. 4, art. 33—35, art. 41 și ale art. 50 lit. b) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, modificată și completată prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 21 decembrie 2013. Examinând motivarea scrisă a autorului excepției, Curtea observă că acesta a avut în vedere și prevederile art. 1 alin. (2) — în redactarea sa inițială — și ale art. 21 alin. (6) din aceeași lege — texte aplicabile în cauză, față de care instanța judecătorească nu s-a exprimat în niciun fel, deci nici în sensul respingerii acestei excepții ca fiind inadmisibilă, și în privința cărora autorul excepției formulează critici de neconstituționalitate. În plus, autorul excepției nu se referă la art. 41 în întregul său, ci doar la alin. (1) și (5) ale acestuia. Având în vedere lipsa de identitate la nivelul indicării dispozițiilor legale criticate, raportat la practica instanței constituționale în situații asemănătoare (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 205 din 8 aprilie 2014*, încă nepublicată), rezultă că obiectul real al prezentei excepții de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 1 alin. (2), ale art. 4 teza a doua raportat la art. 33—35, ale art. 21 alin. (6), art. 41 alin. (1) și (5) și ale art. 50 lit. b) din Legea nr. 165/2013, care, la momentul invocării excepției, aveau următorul conținut:

— Art. 1 alin. (2): „(2) În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, singura măsură reparatorie în echivalent care se acordă este compensarea prin puncte, prevăzută în cap. III.”;

— Art. 4 teza a doua: „Dispozițiile prezentei legi se aplică (...) cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor (...) la data intrării în vigoare a prezentei legi.”;

— Art. 21 alin. (6): „Evaluarea imobilului ce face obiectul deciziei se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi de către Secretariatul Comisiei Naționale și se exprimă în puncte. Un punct are valoarea de un leu.”;

— Art. 33: „(1) Entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, după cum urmează:

a) în termen de 12 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de până la 2.500 de cereri;

b) în termen de 24 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr cuprins între 2.500 și 5.000 de cereri;

c) în termen de 36 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de peste 5.000 de cereri.

(2) Termenele prevăzute la alin. (1) curg de la data de 1 ianuarie 2014.

(3) Entitățile investite de lege au obligația de a stabili numărul cererilor înregistrate și nesoluționate, de a afișa aceste date la sediul lor și de a le comunica Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Datele transmise de entitățile investite de lege vor fi centralizate și publicate pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(4) Cererile se analizează în ordinea înregistrării lor la entitățile prevăzute la alin. (1).”;

— Art. 34: „(1) Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.

(2) Dosarele care vor fi transmise Secretariatului Comisiei Naționale ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data înregistrării lor, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.

(3) Numărul dosarelor prevăzute la alin. (1) și data înregistrării dosarelor prevăzute la alin. (2) se publică pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și se comunică, la cerere, persoanelor îndreptățite.”;

— Art. 35: „(1) Deciziile emise cu respectarea prevederilor art. 33 și 34 pot fi atacate de persoana care se consideră îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărui circumscripție se află sediul entității, în termen de 30 de zile de la data comunicării.

(2) În cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la art. 33 și 34, persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa instanței judecătorești prevăzute la alin. (1) în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (1) și (2), instanța judecătorească se pronunță asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate și dispune restituirea în natură sau, după caz, acordarea de măsuri reparatorii în condițiile prezentei legi.

(4) Hotărârile judecătorești pronunțate potrivit alin. (3) sunt supuse numai apelului.

(5) Cererile sau acțiunile în justiție formulate în temeiul alin. (1) și (2) sunt scutite de taxa judiciară de timbru.”;

* Decizia nr. 205 din 8 aprilie 2014 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 519 din 11 iulie 2014.

— Art. 41 alin. (1) și (5): „(1) Plata sumelor de bani reprezentând despăgubiri în dosarele aprobate de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, precum și a sumelor stabilite prin hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi, se face în termen de 5 ani, în tranșe anuale egale, începând cu 1 ianuarie 2014. (...)”

(5) *Obligațiile privind emiterea titlurilor de despăgubire stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor executa potrivit art. 21.”*

— Art. 50 lit. b): „La data intrării în vigoare a prezentei legi: (...)”

b) *orice dispoziție referitoare la evaluarea imobilelor potrivit standardelor internaționale de evaluare și la măsura reparatorie a compensării cu alte bunuri sau servicii oferite în echivalent, prevăzute în Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.”*

14. Curtea constată că, ulterior invocării excepției, dispozițiile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 au fost modificate prin art. 1 pct. 1 din Legea nr. 368/2013, astfel că aceste prevederi au, în prezent, următorul conținut: „(2) *În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, măsurile reparatorii în echivalent care se pot acorda sunt compensarea cu bunuri oferite în echivalent de entitatea investită cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, măsurile prevăzute de Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, precum și măsura compensării prin puncte, prevăzută în cap. III.”*

15. Comparând soluțiile legislative reglementate de aceste dispoziții în vechea și actuala redactare, Curtea reține că, pe lângă compensarea prin puncte, au fost introduse și compensarea cu bunuri, conform Legii nr. 10/2001, precum și măsurile prevăzute de Legea fondului funciar nr. 18/1991 și de Legea nr. 1/2000, ca modalități suplimentare de acordare a despăgubirilor prin echivalent. Așadar, Curtea nu poate reține că, în noua sa redactare, textul legal examinat preia soluția juridică anterioară, pe care autorii excepției au avut-o în vedere la formularea criticilor de neconstituționalitate. Prin urmare, obiect al excepției de neconstituționalitate îl reprezintă prevederile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 în forma lor inițială.

16. În susținerea excepției de neconstituționalitate sunt invocate normele constituționale ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile, art. 16 alin. (1) care consacră principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, art. 21 alin. (1)—(3) referitoare la accesul liber la justiție și dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 44 alin. (1) potrivit cărora dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate și ale art. 53 alin. (2), care prevăd condițiile în care poate fi dispusă restrângerea exercițiului unui drept sau al unei libertăți. De asemenea, sunt invocate și prevederile art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil* și ale art. 13 — *Dreptul la un recurs efectiv* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

17. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportat la art. 33 din Legea nr. 165/2013, Curtea constată că aceasta urmează să fie respinsă ca devenită inadmisibilă; în temeiul prevederilor art. 29 alin. (1) și (3) din Legea nr. 47/1992, din interpretarea coroborată

a cărora rezultă că este inadmisibilă o excepție de neconstituționalitate al cărei obiect îl constituie prevederi constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

18. Astfel, prin Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 281 din 16 aprilie 2014, Curtea, constatând, pentru argumentele acolo arătate, că aceste prevederi încalcă atât principiul neretroactivității legii, cât și dreptul de acces liber la justiție, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.

19. Dată fiind identitatea dintre criticile cu privire la dispozițiile art. 4 teza a doua raportat la art. 33 din Legea nr. 165/2013, formulate în prezenta cauză, și motivele pentru care Curtea a pronunțat, la o dată ulterioară însă sesizării cu prezenta excepție, o decizie de admitere, sub rezervă de interpretare, rezultă că soluția ce se justifică, potrivit dispozițiilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, conform cărora „*Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”, dar și jurisprudenței sale în materie, este cea de respingere, ca devenită inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportat la art. 33 din Legea nr. 165/2013.

20. Deși în cauza de față Curtea va pronunța o soluție procedurală de respingere ca devenită inadmisibilă a excepției, se impune precizarea că decizia de admitere constituie și în prezenta cauză motiv de revizuire a hotărârii instanței judecătorești, dacă litigiul a fost definitiv soluționat în timp ce excepția de neconstituționalitate se afla, spre soluționare, pe rolul Curții Constituționale, deoarece aceasta a fost ridicată anterior publicării Deciziei nr. 88 din 27 februarie 2014 în Monitorul Oficial al României, Partea I. În consecință, soluția procedurală în cauza de față nu împiedică, ci, din contră, dă posibilitatea valorificării deciziei de admitere menționate în condițiile arătate.

21. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, Curtea observă că acestea — atât în vechea, cât și în noua redactare — se referă la măsuri de finalizare a procesului de restituire, în natură sau echivalent, diferența dintre aceste două forme de redactare ale normei juridice fiind esențială, constând în introducerea unor modalități suplimentare de reparație prin echivalent, și anume compensarea cu bunuri, conform Legii nr. 10/2001, precum și măsurile prevăzute de Legea fondului funciar nr. 18/1991 și de Legea nr. 1/2000. Având de stabilit incidența în cauză a acestor norme — în forma lor inițială, Curtea constată că, reglementând măsurile de finalizare ale procesului de restituire, acestea nu au fost aplicate în litigiu în forma supusă controlului de constituționalitate și deci nu au produs efecte juridice. Cercetând stadiul procesual al prezentei cauze în care excepția de neconstituționalitate a fost invocată, Curtea observă că aceasta se află, la momentul pronunțării deciziei de față, în faza de rejudecare a apelului după casare cu trimitere, obiectul cererii de chemare în judecată introduse din anul 2008 vizând stabilirea modalității de compensare (prin acordarea de bunuri sau prin echivalent, în bani) pentru un imobil teren imposibil de restituit în natură și a unui imobil construcție demolată. În acest context și având în vedere că dispozițiile art. 1 alin. (2) din lege au fost modificate în sensul mai sus arătat la scurtă vreme după invocarea excepției, rezultă, așadar, că producătoare de efecte juridice nu pot fi decât dispozițiile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 în noua lor redactare, ca urmare a modificării legislative intervenite prin art. 1 pct. 1 din Legea nr. 368/2013, act normativ ce a intrat în vigoare,

potrivit art. 78 din Constituție, în data de 24 decembrie 2013. În concluzie, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, în forma anterioară modificării prin Legea nr. 368/2013, urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, în temeiul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, deoarece acestea nu au incidență (în această redactare) în cauza în care a fost invocată excepția, în sensul producerii de efecte juridice.

22. Referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportat la art. 34, Curtea reține că și aceasta urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, deoarece autorii excepției nu se află în ipoteza acestei norme, în sensul că dosarul nu a fost înregistrat la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor (sau al Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor); chiar dacă prin Decizia nr. 269 din 7 mai 2014¹, încă nepublicată, Curtea a constatat că dispozițiile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 34 alin. (1) din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii, această soluție nu este aplicabilă prezentei cauze, deoarece excepția inadmisibilității pe motivul lipsei legăturii textului legal criticat cu soluționarea litigiului prevalează, având caracter peremptoriu.

23. Curtea constată că și excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportat la art. 35 din Legea nr. 165/2013 se justifică a fi respinsă ca inadmisibilă, în temeiul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992. Astfel, textul legal criticat nu este aplicabil în cauză, deoarece în beneficiul autorilor excepției nu a fost emisă vreo decizie cu respectarea prevederilor art. 33 și 34 din Legea nr. 165/2013, adică după parcurgerea primei sau celei de-a doua etape administrative, astfel încât această decizie să fie atacată ulterior în justiție.

24. Nici dispozițiile art. 21 alin. (6) — de asemenea criticate — nu au incidență asupra litigiului în care excepția de neconstituționalitate a fost invocată, având în vedere că în cauză nu a fost emisă o decizie de către Secretariatul Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor prin care să fie evaluat un anumit imobil. Prin urmare, se impune respingerea ca inadmisibilă și a acestei excepții.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportat la art. 33 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Constantin Oprea și Silvia Georgeta Oprea în Dosarul nr. 15.806/3/2008*(2.510/2012) al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și familie.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2), art. 4 teza a doua raportat la art. 34 și art. 35, ale art. 21 alin. (6), art. 41 alin. (1) și (5) și ale art. 50 lit. b) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de aceiași autori în același dosar al aceleiași instanțe judecătorești.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și familie și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 5 iunie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

¹ Decizia nr. 269 din 7 mai 2014 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 9 iulie 2014.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 302
din 5 iunie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2), art. 4 teza a doua, art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27, art. 31—33 și ale art. 35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Decizia civilă nr. 4.212 din 17 octombrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 7.179/2/2011*, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2), art. 4, art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27, art. 31—33 și ale art. 35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România**, excepție ridicată de Grigore Popescu într-o cauză civilă aflată în recurs având ca obiect, la fond, solicitarea acestuia de a obliga pârâtele Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor să repartizeze dosarul său (privind notificarea adresată Primăriei Municipiului București, finalizată cu o dispoziție de acordare a măsurilor reparatorii prin echivalent în bani) unui consilier, în vederea analizării acestuia pentru a fi adusă la îndeplinire dispoziția entității publice și să emită, în consecință, titlul de despăgubire. Împotriva sentinței instanței de fond, prin care acțiunea reclamantului a fost admisă în parte, în sensul că pârâtele au fost obligate să desemneze un evaluator și să emită apoi titlul de despăgubire, instituțiile publice au declarat recurs. Instanța de recurs, prin aceeași decizie (irevocabilă) prin care a sesizat și Curtea Constituțională cu prezenta excepție de neconstituționalitate, a admis recursul și a modificat sentința atacată în sensul că a respins ca neîntemeiată acțiunea formulată în contradictoriu cu pârâta Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, hotărând, totodată, că Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților nu are calitate procesuală pasivă.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține că principiul neretroactivității legii, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție, este încălcat de art. 4, prin aceea că se referă și la cauzele aflate pe rolul instanțelor, dar și de art. 22 din Legea nr. 165/2013, care prevede că dispozițiile legii se aplică și deciziilor anterioare legii atacate, emise în temeiul art. 6 alin. (4) și al art. 31 din Legea nr. 10/2001, în sensul că Secretariatul Comisiei Naționale propune Comisiei Naționale validarea sau invalidarea măsurilor reparatorii stabilite anterior.

7. De asemenea, se arată și că principiul egalității în drepturi a cetățenilor, prevăzut de art. 16 din Constituție, este nesocotit de art. 1 alin. (2), art. 21 alin. (6), art. 27 și art. 31 din Legea nr. 165/2013. Astfel, până la apariția acestui act normativ, despăgubirile se acordau în numerar sau acțiuni; or, ulterior acestui moment, singura măsură reparatorie în echivalent care se acordă este compensarea prin puncte, „cetățenii fiind obligați să participe la licitații”. La stabilirea cuantumului despăgubirilor convenite anterior reglementării legii atacate se aplica principiul *restitutio in integrum*, imobilele fiind evaluate la valoarea de

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2), art. 4, art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27, art. 31—33 și ale art. 35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Grigore Popescu în Dosarul nr. 7.179/2/2011* al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care constituie obiectul Dosarului nr. 746D/2013 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent învederează Curții faptul că autorul excepției a transmis la dosarul cauzei concluzii scrise prin care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate și judecata în lipsă. De asemenea, părțile Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor au comunicat la dosarul cauzei câte un înscris prin care argumentează soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

4. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, arată că dispozițiile art. 1 alin. (2), art. 32, art. 33 și ale art. 35 din Legea nr. 165/2013 — criticate — nu au incidență asupra soluționării litigiului în fond, astfel că excepția de neconstituționalitate are caracter inadmisibil. În ce privește criticile de neconstituționalitate referitoare la art. 21 alin. (6) și ale art. 27 din lege, consideră că acestea sunt neîntemeiate, deoarece, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, stabilirea modalităților concrete prin care sunt acordate despăgubirile intră în marja de apreciere a statului, în funcție de posibilitățile sale economice și cu păstrarea justului echilibru între interesul individual și interesul general al societății (în acest sens, sunt menționate Hotărârea-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată în *Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României* și Hotărârea din 29 aprilie 2014, pronunțată în *Cauza Preda și alții împotriva României*). Mai menționează că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportat la art. 33 din Legea nr. 165/2013 se justifică a fi respinsă ca devenită inadmisibilă, în considerarea Deciziei Curții Constituționale nr. 88 din 27 februarie 2014.

piață, în timp ce legea nouă prevede că valoarea imobilelor se stabilește în funcție de grila notarială, persoanele îndreptățite fiind, așadar, discriminate în funcție de momentul soluționării notificărilor sub aspectul cuantumului și naturii reparației acordate. O nouă situație discriminatorie este generată de perioada în care persoanele îndreptățite trebuie să aștepte pentru valorificarea, în tranșe, a punctelor, la care fac referire art. 27 și art. 31 din Legea nr. 165/2013.

8. Art. 32 din Legea nr. 165/2013 contravine, în opinia autorului excepției, art. 44 din Constituție, deoarece condiționează valorificarea dreptului de proprietate (ca urmare a dobândirii calității de persoană îndreptățită) de depunerea într-un termen de decădere de 90 de zile a unor înscrisuri aflate în posesia autorităților publice, care nu au niciun interes să le elibereze, chiar dacă sunt obligate în acest sens și este prevăzut termenul de 30 de zile pentru eliberare. Dacă acestea nu eliberează înscrisurile necesare, termenul de decădere „se poate prelungi”, deci, în funcție de latitudinea și aprecierea „conducătorului entității”, care nu are, însă, niciun interes în acest sens.

9. Art. 33 din actul normativ criticat încalcă, potrivit motivării excepției, dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 21 din Constituție, deoarece prevede termene cuprinse între 1 și 3 ani pentru soluționarea unor notificări/cereri depuse de 12 ani la entitățile deținătoare, timp în care persoana îndreptățită nu se poate adresa justiției, fiindu-i opusă „prematuritatea” cererii sale de chemare în judecată. Același mecanism este prevăzut și de art. 35 pentru ca persoana îndreptățită să-și poată exercita dreptul de acces la justiție, adică numai după intervale de ani de zile, timp în care aceasta nu își poate valorifica dreptul de proprietate.

10. Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

11. În acest sens, arată că dispozițiile art. 4 din Legea nr. 165/2013 nu sunt contrare art. 15 alin. (2) din Constituție, având în vedere că acestea se aplică exclusiv de la data intrării în vigoare a legii. De asemenea, este invocată și Decizia nr. 330 din 27 noiembrie 2011, prin care Curtea Constituțională a statuat că o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare.

12. Nici art. 16 din Constituție nu este încălcat, deoarece aceeași lege este aplicată tuturor persoanelor aflate în situații identice, statul român luând în considerare modalități de asigurare a unor posibilități reale de achitare a despăgubirilor, în acord cu jurisprudența în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului.

13. De asemenea, prin această lege nu se contestă existența unui bun în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și nici nu se neagă existența și întinderea despăgubirilor stabilite prin hotărâri judecătorești, măsurile legale criticate fiind de natură să asigure obținerea despăgubirilor convenite persoanelor îndreptățite, chiar dacă într-o perioadă mai lungă de timp. De altfel, chiar Curtea Europeană, în Hotărârea-pilot *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, face referire la măsura eșalonării ca fiind una acceptabilă.

14. În privința pretensei încălcări a dreptului de acces liber la justiție, instanța judecătorească susține că aceasta nu poate fi reținută, deoarece legiuitorul, în virtutea art. 126 alin. (2) din

Constituție, poate institui reguli speciale de procedură, inclusiv prin stabilirea unor termene de sesizare a instanțelor judecătorești.

15. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

16. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, notele scrise depuse și dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 1 alin. (2), art. 4 teza a doua, art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27, art. 31—33 și ale art. 35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, modificată și completată prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 21 decembrie 2013. Având în vedere considerentele Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea va examina textele de lege menționate în redactarea în vigoare la data sesizării sale, acestea având următorul conținut:

— Art. 1 alin. (2): *„În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, singura măsură reparatorie în echivalent care se acordă este compensarea prin puncte, prevăzută în cap. III”;*

— Art. 4 teza a doua: *„Dispozițiile prezentei legi se aplică (...) cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor (...) la data intrării în vigoare a prezentei legi.”;*

— Art. 21 alin. (6): *„Evaluarea imobilului ce face obiectul deciziei se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi de către Secretariatul Comisiei Naționale și se exprimă în puncte. Un punct are valoarea de un leu.”;*

— Art. 22: *„Prin excepție de la procedura de evaluare prevăzută de art. 21 alin. (6) și (7), Secretariatul Comisiei Naționale analizează dosarele care conțin decizii emise în temeiul art. 6 alin. (4) și art. 31 din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și propune Comisiei Naționale validarea sau invalidarea măsurilor reparatorii la nivelul stabilit prin decizia entității investite de lege.”;*

— Art. 27: *„(1) Punctele acordate prin decizia de compensare pot fi valorificate prin achiziționarea de imobile din Fondul național la licitația publică națională, începând cu data de 1 ianuarie 2016.”*

(2) Licitațiile de imobile se organizează săptămânal la sediul central al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară și se desfășoară în regim de videoconferință.

(3) Participarea la licitație a deținătorilor de puncte este gratuită, cu condiția înscrierii prealabile la sediile teritoriale ale Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

(4) Regulamentul de organizare a licitației se aprobă de către Comisia Națională până la data de 1 iulie 2015 și se publică pe pagina de internet a Agenției Domeniilor Statului, a Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară și a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(5) Comisia de licitație va fi compusă din 7 membri, astfel:

a) 2 reprezentanți ai Agenției Domeniilor Statului;

b) 2 reprezentanți ai Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară;

c) 3 reprezentanți ai Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(6) În vederea evitării unor posibile fraude sau tentative de corupere, membrii comisiei de licitație beneficiază de o indemnizație lunară reprezentând 50% din indemnizația lunară a președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.”;

— Art. 31: „(1) În termen de 3 ani de la emiterea deciziei de compensare prin puncte, dar nu mai devreme de 1 ianuarie 2017, deținătorul poate opta pentru valorificarea punctelor și în numerar.

(2) În aplicarea alin. (1), deținătorul poate solicita, anual, după 1 ianuarie 2017, Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților emiterea unui titlu de plată pentru cel mult 14% din numărul punctelor acordate prin decizia de compensare și nevalorificate în cadrul licitațiilor naționale de imobile. Ultima tranșă va reprezenta 16% din numărul punctelor acordate.

(3) Sumele cuprinse în titlurile prevăzute la alin. (2) se plătesc de către Ministerul Finanțelor Publice în cel mult 180 de zile de la emitere.

(4) Punctele netransformate în numerar se pot valorifica în continuare în cadrul licitațiilor naționale de imobile.

(5) Modalitatea de valorificare în numerar se stabilește prin normele de aplicare a prezentei legi.”;

— Art. 32: „(1) Se instituie un termen de decădere în procedura administrativă, de 120 de zile, în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înregistrări dosarele depuse la entitățile investite de lege. Termenul curge de la data la care persoanei i se comunică în scris documentele necesare soluționării cererii sale.

(2) Termenul prevăzut la alin. (1) poate fi prelungit la cererea scrisă a persoanei care se consideră îndreptățită sau a reprezentantului legal, prin decizia conducătorului entității investite de lege sau a persoanei împuternicite de către acesta, o singură dată, pentru o perioadă de 60 de zile, în situația în care persoana care se consideră îndreptățită face dovada efectuării unor demersuri privind completarea dosarului în raport cu alte instituții.

(3) Cererea de prelungire a termenului se va formula în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) și va fi însoțită de dovada demersurilor întreprinse.

(4) Instituțiile deținătoare au obligația de a elibera, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, actele doveditoare solicitate.”;

— Art. 33: „(1) Entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, după cum urmează:

a) în termen de 12 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de până la 2.500 de cereri;

b) în termen de 24 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr cuprins între 2.500 și 5.000 de cereri;

c) în termen de 36 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de peste 5.000 de cereri.

(2) Termenele prevăzute la alin. (1) curg de la data de 1 ianuarie 2014.

(3) Entitățile investite de lege au obligația de a stabili numărul cererilor înregistrate și nesoluționate, de a afișa aceste date la sediul lor și de a le comunica Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Datele transmise de entitățile investite de lege vor fi centralizate și publicate pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(4) Cererile se analizează în ordinea înregistrării lor la entitățile prevăzute la alin. (1).”;

— Art. 35: „(1) Deciziile emise cu respectarea prevederilor art. 33 și 34 pot fi atacate de persoana care se consideră îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărei circumscripție se află sediul entității, în termen de 30 de zile de la data comunicării.

(2) În cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la art. 33 și 34, persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa instanței judecătorești prevăzute la alin. (1) în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (1) și (2), instanța judecătorească se pronunță asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate și dispune restituirea în natură sau, după caz, acordarea de măsuri reparatorii în condițiile prezentei legi.

(4) Hotărârile judecătorești pronunțate potrivit alin. (3) sunt supuse numai apelului.

(5) Cererile sau acțiunile în justiție formulate în temeiul alin. (1) și (2) sunt scutite de taxa judiciară de timbru.”

19. Curtea constată că, ulterior invocării excepției, dispozițiile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 au fost modificate prin art. 1 pct. 1 din Legea nr. 368/2013, astfel că aceste prevederi au, în prezent, următorul conținut: „(2) În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, măsurile reparatorii în echivalent care se pot acorda sunt compensarea cu bunuri oferite în echivalent de entitatea investită cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, măsurile prevăzute de Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, precum și măsura compensării prin puncte, prevăzută în cap. III.”

20. Comparând soluțiile legislative reglementate de aceste dispoziții în vechea și actuala redactare, Curtea reține că, pe lângă compensarea prin puncte, au fost introduse și compensarea cu bunuri, precum și măsurile prevăzute de Legea fondului funciar nr. 18/1991 și de Legea nr. 1/2000, ca modalități suplimentare de acordare a despăgubirilor prin echivalent. Așadar, Curtea nu poate reține că, în noua sa redactare, textul legal examinat preia soluția juridică anterioară, pe care autorii excepției au avut-o în vedere la formularea criticilor de neconstituționalitate. Prin urmare, obiect al excepției de

neconstituționalitate îl reprezintă prevederile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 în forma lor inițială.

21. În susținerea excepției de neconstituționalitate sunt invocate normele constituționale ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile, ale art. 16 alin. (1) care consacră principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, ale art. 21 referitoare la accesul liber la justiție și dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil și ale art. 44 alin. (1) potrivit cărora dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(1) Admisibilitatea excepției de neconstituționalitate

22. Litigiul în cadrul căruia a fost invocată excepția de neconstituționalitate are ca obiect finalizarea procesului de despăgubire, autorul excepției solicitând instanței judecătorești să oblige entitățile investite de lege — Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor — să evalueze cuantumul despăgubirilor convenite și să emită titlul de despăgubire, în considerarea dispoziției emise de Primăria Municipiului București prin care se propune acordarea măsurilor reparatorii prin echivalent în bani pentru un imobil ce nu poate fi restituit în natură și un alt imobil — construcție demolată. Prin urmare, admisibilitatea excepției de neconstituționalitate este stabilită, în temeiul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în funcție de incidența textelor legale criticate pentru soluționarea cauzei sau de îndeplinirea altor condiții de admisibilitate specifice excepției de neconstituționalitate prevăzute de același text de lege menționat.

23. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din lege, Curtea reține că acestea sunt criticate prin raportare la forma lor inițială, înainte însă de a-și produce efectele juridice în cauză în acea redactare. Aceasta deoarece la momentul pronunțării sentinței instanței de fond, favorabilă autorului excepției, dar ulterior recurată de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, aceste norme juridice nu făceau parte din fondul activ al legislației, legislația în materie fiind guvernată de Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005. Dispozițiile art. 1 alin. (2) din lege au activat, în redactarea lor inițială, în perioada dintre intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, respectiv 20 mai 2013, și intrarea în vigoare a Legii nr. 368/2013, respectiv 24 decembrie 2013. Or, în acest interval de timp, instanța de judecată nu a pronunțat o hotărâre care să se întemeieze pe acest text, deci acesta nu și-a produs, în cauza de față, efectele juridice. Dispozițiile art. 1 alin. (2) au fost modificate tocmai în sensul criticilor de neconstituționalitate formulate de autorul excepției, astfel că, într-o eventuală cale extraordinară de atac, acesta va fi aplicat în noua sa redactare, care satisface nemulțumirile autorului excepției. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă.

24. În privința prevederilor art. 4 teza a doua, Curtea reține că sunt criticate sub aspectul încălcării principiului neretroactivității legii datorate aplicabilității dispozițiilor Legii nr. 165/2013, inclusiv cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești la data intrării în vigoare a acestei legi. Față de modalitatea de aplicare a dispozițiilor art. 4 teza a doua, Curtea reține că, prin Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 281 din 16 aprilie 2014, a admis excepția și a constatat că dispozițiile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii; totodată, Curtea a constatat, prin Decizia nr. 269 din 7 mai 2014*, încă nepublicată, că prevederile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 34 alin. (1) din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii. Din perspectiva susținerilor de neconstituționalitate privind încălcarea, prin art. 4 teza a doua din lege, a principiului neretroactivității legii, Curtea reține că autorul nu face niciun fel de referire însă la art. 34, care reglementează termenele aplicabile procedurii administrative în care acesta se află, ci critică dispozițiile art. 33 din lege, care se referă la anumite termene ce nu îi sunt însă aplicabile. Rezultă, raportat la cele două decizii menționate ale Curții, că niciuna dintre acestea nu sunt incidente în cauză (pentru a se justifica o soluție de respingere ca devenită inadmisibilă), astfel că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

25. Totodată, prin Decizia nr. 177** din 1 aprilie 2014, încă nepublicată la data pronunțării deciziei de față, Curtea a arătat că Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, cuprinde atât prevederi cu caracter procedural, ce instituie anumite termene, precum și prevederi cu caracter substanțial, referitoare la cuantumul și modalitatea de acordare a măsurilor compensatorii instituite, astfel că, având în vedere existența unor proceduri diferite de restituire, în cadrul cărora pot fi incidente atât dispoziții cu caracter procedural, cât și dispoziții cu caracter substanțial, analiza constituționalității prevederilor art. 4 teza a doua cuprinsă în acest act normativ, potrivit cărora *„Dispozițiile prezentei legi se aplică (...) cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor (...) la data intrării în vigoare a prezentei legi.”*, nu poate fi disociată de indicarea expresă a prevederilor legale cuprinse în acest act normativ, incidente în soluționarea litigiului aflat pe rolul instanței de judecată, în cadrul căruia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate. Curtea Constituțională nu se poate substitui autorului excepției de neconstituționalitate în formularea unor critici de neconstituționalitate relevante, cu atât mai mult cu cât acestea nu pot fi desprinse, în mod rezonabil, nici din motivarea excepției de neconstituționalitate și nici din cuprinsul încheierii de sesizare a instanței constituționale. Procedând de o asemenea manieră, Curtea ar exercita, practic, un control *ex officio*, inadmisibil, însă, în condițiile art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, potrivit cărora *„Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți.”*

26. Analizate prin prisma obiectului litigiului cauzei în care a fost invocată excepția și a stadiului său procesual, nici dispozițiile art. 21 alin. (6) — referitoare la modalitatea de evaluare a imobilului prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, ale art. 22 — potrivit cărora, prin excepție de la procedura de evaluare prevăzută de art. 21 alin. (6) și (7), Secretariatul Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor analizează dosarele care conțin decizii

*) Decizia nr. 269 din 7 mai 2014 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 9 iulie 2014.

**) Decizia nr. 177 din 1 aprilie 2014 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 23 iunie 2014.

emise în temeiul art. 6 alin. (4) și art. 31 din Legea nr. 10/2001 și propune Comisiei Naționale validarea sau invalidarea măsurilor reparatorii la nivelul stabilit prin decizia entității investite de lege, precum și ale art. 27 și ale art. 31 — referitoare la modalitatea și termenele de valorificare a punctelor acordate prin decizia de compensare, nu îndeplinesc condiția legăturii lor cu soluționarea cauzei, deoarece Curtea constată că, în acest moment procesual, nu poate aprecia incidența lor în cauza în care a fost invocată excepția. În acest sens, Curtea reține că acțiunea autorului excepției a fost respinsă în recurs ca neîntemeiată, urmând ca dosarul său, înregistrat la Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor (devenită Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor), să parcurgă procedura administrativă specifică acestei etape, și anume: verificarea legalității deciziei entității investite de lege prin care se propune acordarea de măsuri compensatorii în echivalent, calitatea de persoană îndreptățită a solicitantului și, în funcție de rezultat, să se acorde sau nu despăgubiri fie prin compensare cu alte bunuri, fie în echivalent. Așadar, incidența textelor legale criticate poate fi apreciată abia ulterior emiterii deciziei Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor la finalul acestei proceduri. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27 și ale art. 31 din Legea nr. 165/2013 urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

27. Pentru același raționament, Curtea constată că și excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 33 și ale art. 35 din legea examinată urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

Prevederile art. 33 instituie în favoarea entităților investite de lege noi termene de soluționare a notificărilor; or, în prezenta cauză a fost epuizată prima etapă a procedurii administrative, derulată în fața entității deținătoare a bunului obiect al cererii de restituire, cauza aflându-se în faza următoare, desfășurată în fața Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și a Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, astfel că acest text nu are incidență în litigiu. Pe de altă parte, art. 35 reglementează căile de atac împotriva deciziilor emise cu respectarea prevederilor art. 33 și ale art. 34 din Legea

nr. 165/2013, sau a refuzului entității investite de lege de a emite această decizie; or, de vreme ce autorul excepției încă nu a epuizat ultima procedură administrativă, în urma căreia Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor va emite o decizie, este prematur, la acest moment procesual al cauzei, a se stabili interesul autorului excepției de a o contesta în justiție.

(2) Analiza pe fond a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 din Legea nr. 165/2013

28. Întrucât autorul excepției se află în procedura administrativă derulată în fața Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, Curtea constată că au incidență în cauză doar dispozițiile art. 32 din Legea nr. 165/2013, referitoare la instituirea unui termen de decădere (inițial de 90 de zile, prelungit ulterior la 120 de zile) în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înscrieri dosarele depuse la entitățile investite de lege. În opinia autorului excepției, acestea încalcă dreptul de proprietate, deoarece autoritățile statului „nu au niciun interes” să elibereze actele solicitate, iar prelungirea acestui termen depinde exclusiv de voința conducătorului unității, care, de asemenea, „nu are niciun interes” să-l acorde. Față de aceste critici, Curtea observă că, potrivit art. 32 alin. (4) din Legea nr. 165/2013, „*Instituțiile deținătoare au obligația de a elibera, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, actele doveditoare solicitate*”. În plus, art. 36 lit. h) coroborat cu art. 37 din aceeași lege arată că „*nerespectarea termenelor prevăzute de prezenta lege*” constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei. Curtea constată, așadar, că legiuitorul a stabilit suficiente garanții care să protejeze dreptul persoanei care se consideră îndreptățită de a obține, în termenul de 30 de zile, actul doveditor solicitat în vederea completării dosarului. Din această perspectivă, pretinsa neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 din legea examinată față de garanțiile dreptului de proprietate privată prevăzute de art. 44 alin. (1) din Constituție se bazează doar pe ipoteza relei-credințe sau a abuzului de putere a autorității publice, situație ce este însă sancționată legal, astfel că aceste critici de neconstituționalitate nu pot fi reținute.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2), art. 4 teza a doua, art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27, art. 31, art. 33 și ale art. 35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Grigore Popescu în Dosarul nr. 7.179/2/2011* al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe judecătorești și constată că dispozițiile art. 32 din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 5 iunie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

ORDONANȚE ȘI HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2008 privind înființarea activității de derulare și gestionare a proiectelor de înfrățire instituțională finanțate de Uniunea Europeană, pentru care România are calitate de donator de asistență tehnică

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 1 pct. VI.1 din Legea nr. 119/2014 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

Art. I. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2008 privind înființarea activității de derulare și gestionare a proiectelor de înfrățire instituțională finanțate de Uniunea Europeană, pentru care România are calitate de donator de asistență tehnică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 825 din 8 decembrie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 168/2009, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În toate contractele de înfrățire instituțională și de asistență tehnică pentru care România are calitate de donator de asistență tehnică, Ministerul Fondurilor Europene este responsabil de managementul administrativ și financiar al acestora și le va semna în această calitate.”

2. La articolul 2, după litera a) se introduce o nouă literă, litera a¹), cu următorul cuprins:

„a¹) *proiecte de asistență tehnică* reprezintă proiecte finanțate de Comisia Europeană prin programe de asistență financiară nerambursabilă, pentru furnizarea de asistență tehnică beneficiarilor de proiecte din alte state. Asistența tehnică poate fi furnizată de instituții ale administrației publice din România, fie singure, fie în parteneriat cu instituții private naționale și internaționale.”

3. La articolul 2, literele c), h) și j) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„c) *Autoritatea Administrativă de Înfrățire Instituțională și de Asistență Tehnică*, denumită în continuare *AAlIAT*, este Ministerul Fondurilor Europene, responsabilă cu managementul administrativ și financiar al proiectelor de înfrățire instituțională și de asistență tehnică, în care România va avea rol de donator de asistență tehnică;

h) *coordonator de proiect* reprezintă persoana desemnată în acest sens din cadrul instituției furnizoare de asistență tehnică, care are rolul de a coordona implementarea proiectului de înfrățire instituțională sau asistență tehnică;

j) *expert* reprezintă funcționarul public, funcționarul public cu statut special, judecătorul, procurorul sau personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor,

personalul de probațiune, consilierul pentru afaceri europene, personalul contractual, precum și alte categorii de salariați din administrația publică așa cum sunt definiți prin lege sau de personal din cadrul instituțiilor acreditate potrivit art. 2¹, care pot fi implicați în proiecte de înfrățire instituțională și proiecte de asistență tehnică din cadrul instituțiilor furnizoare de asistență tehnică care, în baza unui mandat, îndeplinesc misiuni cu caracter temporar în cadrul unui contract de înfrățire instituțională, precum și în cadrul unui contract de asistență tehnică.”

4. La articolul 2, după litera f) se introduce o nouă literă, litera f¹), cu următorul cuprins:

„f¹) *contract de asistență tehnică* — contractul de prestări de servicii de asistență tehnică încheiat între beneficiarul de asistență și instituția furnizoare de asistență, în vederea stabilirii drepturilor și obligațiilor ce le revin în implementarea proiectului.”

5. La articolul 2, după litera i) se introduce o nouă literă, litera i¹), cu următorul cuprins:

„i¹) *tarif zilnic per expert* — reprezintă o sumă ofertată per expert cu luarea în considerare a numărului de zile prestate pe proiect în cadrul contractului de asistență tehnică. Suma acoperă cheltuielile expertului de cazare, de transport internațional și local, pentru hrană și alte cheltuieli efectuate în legătură cu activitatea desfășurată în cadrul proiectului, costul de administrare, indemnizația expertului ce include obligațiile fiscale ale angajatului și ale angajatorului.”

6. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — Responsabilitățile AAlIAT referitoare la activitatea prevăzută la art. 1 sunt următoarele:

a) asigură managementul administrativ și financiar al proiectelor de înfrățire instituțională și asistență tehnică și le va semna în această calitate;

b) asigură consultanța autorităților române în vederea pregătirii ofertelor și a participării la reuniunile de selecție și la ședințele de deschidere a ofertelor;

c) avizează din punct de vedere procedural ofertele ce urmează a fi prezentate statului beneficiar, precum și ofertele care urmează să fie depuse în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de asistență tehnică;

d) oferă instruire cu privire la prevederile manualului de înfrățire instituțională specialiștilor români care vor participa în

proiectele de înfrățire instituțională în calitate de coordonator de proiect și consilier rezident de înfrățire instituțională;

e) oferă instruire cu privire la ghidurile practice pentru contractele cu finanțare nerambursabilă — acțiuni externe ale comunității europene și alte prevederi comunitare specialiștilor români care vor participa în proiectele de asistență tehnică în calitate de coordonator de proiect și experți;

f) asigură consultanță și sprijin pe durata negocierii și semnării contractelor de înfrățire instituțională și pe durata selectării ofertelor și atribuirii contractelor de asistență tehnică, precum și pentru orice modificări ulterioare ale acestora;

g) administrează baze de date cu experți din diferite instituții și domenii de activitate;

h) emite cereri de plată către instituțiile din țările beneficiare ale asistenței din partea României, abilitate să efectueze plățile;

i) emite facturi pentru serviciile prestate de către experții români în cadrul contractelor de asistență tehnică și în conformitate cu prevederile contractuale și procedurile aplicabile;

j) primește sume reprezentând plăți efectuate de beneficiarul de asistență tehnică în cadrul proiectului de înfrățire instituțională și de beneficiarul asistenței tehnice în cadrul contractului de asistență tehnică;

k) verifică și autorizează plățile efectuate în cadrul proiectelor;

l) efectuează plățile către consilierii rezidenți de înfrățire instituțională, experții cooptați și către participanții la vizitele de studii;

m) deschide conturi bancare și conturi în sistemul Trezoreriei Statului sau al unei instituții bancare private, pe care le administrează în regim de dublă semnătură;

n) organizează și conduce contabilitatea operațiunilor desfășurate în cadrul proiectului, conform normelor legale în vigoare.”

7. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 7. — (1) Ministerul Fondurilor Europene gestionează proiectele de înfrățire instituțională și de asistență tehnică pentru toți ordonatorii principali de credite.

(2) Ministerul Fondurilor Europene va deschide conturi bancare în lei și în euro, prin care se vor derula toate operațiunile financiare aferente participării la proiectele de înfrățire instituțională și asistență tehnică.

(3) Ministerul Fondurilor Europene va încasa fondurile de la statul beneficiar al asistenței tehnice și va efectua plățile necesare consilierilor rezidenți de înfrățire instituțională, coordonatorilor de proiect și experților cooptați în cadrul proiectelor de înfrățire instituțională și de asistență tehnică în moneda euro.”

8. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 8. — Cheltuielile eligibile ce urmează să fie efectuate pentru activitatea prevăzută la art. 1 din venituri proprii sunt cele necesare acoperirii următoarelor costuri pentru:

a) contractarea de experți pentru întocmirea aplicației/ofertei în vederea aplicării în cadrul proiectelor de înfrățire instituțională și proiectelor de asistență tehnică;

b) traducere și interpretariat;

c) transport, *per diem* alocate pentru asigurarea participării la reuniunile de prezentare a ofertelor organizate de administrațiile statelor beneficiare de proiecte de înfrățire instituțională și de asistență tehnică;

d) logistică, birotică, achiziții/inchirieri/leasing autoturisme și cheltuielile conexe, precum taxe de înmatriculare, asigurare obligatorie și facultativă, revizii, carburant, necesare implementării proiectelor de înfrățire instituțională și asistență tehnică;

e) întreținere și exploatare mijloace fixe și obiecte de inventar de natura mijloacelor fixe necesare și utilizate în cadrul activității de înfrățire instituțională și asistență tehnică;

f) servicii de poștă și curierat rapid;

g) servicii notariale, de consultanță și reprezentare juridică aferente activității prevăzute la art. 1;

h) activități de protocol;

i) emiterea documentelor de călătorie/vize pentru personalul implicat în proiectele de asistență tehnică;

j) instruirea personalului Ministerului Fondurilor Europene și al instituțiilor furnizoare de asistență tehnică în țară și în străinătate, inclusiv costuri de transport, *per diem*, și costuri pentru cazare și hrană;

k) diferențele de curs valutar;

l) comisioane, speze bancare aferente plăților efectuate și garanții;

m) servicii pentru organizarea de evenimente.”

9. Articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 10. — (1) În vederea prezentării ofertelor de înfrățire din delegații vor face parte coordonatorul de proiect, consilierul rezident de înfrățire instituțională, alți experți propuși în cadrul ofertei, iar în vederea prezentării ofertelor de asistență tehnică din delegații vor face parte coordonatorul de proiect, precum și experții propuși în ofertă.

(2) Reprezentanții Ministerului Fondurilor Europene vor putea participa la toate reuniunile de prezentare a ofertelor, precum și la reuniunile organizate în etapa de implementare a proiectelor de înfrățire instituțională și de asistență tehnică.”

10. Articolul 11 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 11. — (1) În vederea îndeplinirii activității prevăzute la art. 1 vor fi cooptați consilieri rezidenți de înfrățire instituțională, coordonatori de proiect, precum și experți în cadrul proiectelor de înfrățire instituțională și de asistență tehnică care vor fi remunerați pentru activitatea depusă în cadrul proiectului printr-o indemnizație stabilită în contractul de înfrățire instituțională, respectiv contractul de asistență tehnică, în funcție de numărul de zile lucrate și în baza documentelor aprobate conform procedurilor prevăzute în normele metodologice.

(2) Indemnizația pe care o primesc consilierii rezidenți de înfrățire instituțională, coordonatorii de proiect, precum și experții cooptați pentru activitatea depusă în baza contractelor de înfrățire instituțională și de asistență tehnică este asimilată, din punct de vedere fiscal, veniturilor din salariu și se impozitează potrivit legislației în materie.

(3) Indemnizația brută pe care o primesc consilierii rezidenți de înfrățire instituțională, coordonatorii de proiect, precum și experții cooptați pentru activitatea depusă în baza contractelor de înfrățire instituțională și de asistență tehnică este asimilată salariului, din punctul de vedere al obligațiilor fiscale, respectiv contribuțiilor sociale obligatorii, ce decurg din legislația specifică în vigoare.

(4) Consilierii rezidenți de înfrățire instituțională, coordonatorii de proiect, precum și experții cooptați în cadrul proiectelor de înfrățire instituțională și de asistență tehnică, în care România este donator de asistență tehnică, își vor îndeplini misiunile în baza unui mandat aprobat de către conducătorul instituției furnizoare de asistență tehnică și în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(5) Prin derogare de la prevederile art. 94 alin. (2) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, activitatea depusă în cadrul contractelor de înfrățire instituțională și de asistență tehnică, în care România este donator de asistență tehnică, nu constituie situație de incompatibilitate pentru consilierii rezidenți de înfrățire instituțională, coordonatorii de proiect, și nici pentru experții cooptați.

(6) Activitatea depusă în cadrul proiectului de către consilierii rezidenți de înfrățire instituțională, coordonatorii de proiect, precum și de către experții cooptați în cadrul proiectelor de înfrățire instituțională și de asistență tehnică se va evalua la sfârșitul anului în funcție de mandatul primit, obiectivele misiunii și de rezultatele înregistrate și descrise în raportul misiunii și în raportul anual. Activitatea prestată și rezultatele evaluării vor fi luate în considerare la evaluarea performanțelor anuale.”

11. Articolul 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 12. — (1) În termen de maximum 5 zile de la revenirea în țară, experții cooptați în cadrul proiectelor de înfrățire instituțională și al celor de asistență tehnică vor prezenta conducerii Ministerului Fondurilor Europene un raport de misiune aprobat la nivelul instituției donatoare.

(2) În vederea evaluării anuale a performanțelor profesionale prevăzute de legislația specifică funcției publice, experții cooptați în cadrul proiectelor de asistență tehnică prezintă conducerii instituției donatoare de asistență tehnică, la sfârșitul anului, un raport anual al activităților desfășurate în cadrul proiectelor de asistență tehnică. Activitatea prestată și rezultatele evaluării vor fi luate în considerare la evaluarea performanțelor anuale.”

12. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 13. — (1) Pe perioada desfășurării misiunilor, consilierii rezidenți, coordonatorii de proiect și experții din cadrul proiectelor de înfrățire instituțională, precum și coordonatorii de proiect și experții cooptați în cadrul proiectelor de asistență tehnică își păstrează funcția publică și drepturile salariale aferente, potrivit legii.

(2) Perioada în care consilierii rezidenți de înfrățire instituțională, coordonatorii de proiect, precum și experții cooptați în cadrul proiectelor de înfrățire instituțională și al proiectelor de asistență tehnică își desfășoară activitatea constituie vechime în muncă/vechime în specialitatea funcției/vechime în gradul profesional, care va fi înregistrată în mod corespunzător, potrivit legislației în vigoare.”

13. Articolul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 14. — Toate operațiunile desfășurate se vor realiza în conformitate cu legislația română în vigoare, cu Manualul de înfrățire instituțională, Ghidurile practice pentru contractele cu finanțare nerambursabilă — acțiuni externe ale comunității europene, elaborate de Comisia Europeană, care stau la baza semnării și implementării contractului de înfrățire instituțională și a contractelor de asistență tehnică și sunt publicate pe site-ul oficial al Comisiei Europene, și cu legislația statului beneficiar, după caz.”

Art. II. — În tot cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2008 privind înființarea activității de derulare și gestionare a proiectelor de înfrățire instituțională finanțate de Uniunea Europeană, pentru care România are calitate de donator de asistență tehnică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 825 din 8 decembrie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 168/2009, cu modificările ulterioare, denumirea „Autoritatea Administrativă de Înfrățire Instituțională” se înlocuiește cu denumirea „Autoritatea Administrativă de Înfrățire Instituțională și de Asistență Tehnică”.

Art. III. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2008 privind înființarea activității de derulare și gestionare a proiectelor de înfrățire instituțională finanțate de Uniunea Europeană, pentru care România are calitate de donator de asistență tehnică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 825 din 8 decembrie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 168/2009, cu modificările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta ordonanță, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, după aprobarea acesteia prin lege, dându-se textelor o nouă numerotare.

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

Ministrul fondurilor europene,

Eugen Orlando Teodorovici

p. Ministrul muncii, familiei,

protecției sociale și persoanelor vârstnice,

Teodor Codrin Scutaru,

secretar de stat

București, 23 iulie 2014.

Nr. 5.

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E
pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere
dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Indonezia
privind cooperarea în agricultură, semnat la București
la 18 septembrie 2006

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 20 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Indonezia privind cooperarea în agricultură, semnat la București la 18 septembrie 2006.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:
 Viceprim-ministru,
 ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Daniel Constantin
 Ministrul finanțelor publice,
Ioana-Maria Petrescu
 Ministrul delegat pentru buget,
Liviu Voinea
 Ministrul afacerilor externe,
Titus Corlățean

București, 16 iulie 2014.
 Nr. 596.

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE
între Guvernul României și Guvernul Republicii Indonezia privind cooperarea în agricultură

Guvernul României și Guvernul Republicii Indonezia, denumite în continuare „părți contractante”, din dorința de a stimula relațiile de prietenie existente între cele două țări prin dezvoltarea cooperării în domeniul agriculturii, în conformitate cu legile și reglementările, care prevalează în țările respective, au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1

Obiective

Obiectivul memorandumului de înțelegere, așa cum a fost convenit de părțile contractante, este de a promova și a încuraja cooperarea tehnică, științifică și economică în domeniul agriculturii între unitățile economice, organizații de studiu și alte organizații din agricultură.

ARTICOLUL 2

Sectoare și forme de cooperare

Părțile contractante vor realiza cooperarea între ele în următoarele domenii:

1. producția vegetală, semințe și material genetic de înaltă productivitate;
2. producția animală, ameliorarea raselor de animale, inseminare artificială și material genetic superior;
3. tehnologii moderne în domeniul producției agricole, irigații și îmbunătățirea solului;
4. dezvoltare rurală și servicii de consultanță;
5. alte domenii asociate care sunt de interes și convenite reciproc de părțile contractante.

Părțile contractante sunt de acord să coopereze în următoarele forme:

1. studiu, instruire și activități educaționale viitoare în vederea promovării dezvoltării economice a sectorului agricol;

2. organizarea de seminare, simpozioane, expoziții și conferințe;

3. orice altă formă tehnică de cooperare, așa cum s-a convenit de către părțile contractante.

ARTICOLUL 3

Agenții de coordonare

Pentru aplicarea prezentului memorandum de înțelegere, părțile contractante vor desemna următoarele ministere de coordonare:

1. Pentru Guvernul României este Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale; și

2. Pentru Guvernul Republicii Indonezia este Ministerul Agriculturii din Indonezia.

ARTICOLUL 4

Înființarea unui comitet mixt

1. Părțile contractante au stabilit să înființeze un comitet mixt (denumit în continuare „comitet”) pentru monitorizarea și revizuirea implementării cooperării din cadrul acestui memorandum de înțelegere.

2. Comitetul mixt se va întâlni anual sau când se consideră oportun, alternativ în România și Republica Indonezia.

3. Comitetul va fi responsabil pentru:

— analiza aplicării programelor de cooperare așa cum a fost convenit de comun acord;

— înaintarea propunerilor privind dezvoltarea și îmbunătățirea în viitor a formelor de cooperare;

— recomandarea căilor posibile de depășire a dificultăților ocazionate de activitățile de cooperare.

ARTICOLUL 5

Dreptul de proprietate intelectuală

Părțile contractante vor asigura orice drept de proprietate intelectuală, care poate apărea prin aplicarea cooperării bilaterale, în conformitate cu legislațiile naționale și instrumentele legale internaționale la care statele lor sunt părți.

Părțile contractante au obligația să nu publice nici informații economice și tehnico-științifice, care au fost furnizate reciproc pe baza acestui memorandum de înțelegere, și nici rezultatele cercetării lor comune, cu excepția acelor pe care părțile contractante le-au convenit în scris.

Ca dovadă a celor de mai sus, subsemnații au semnat acest memorandum de înțelegere.

Semnat la București la 18 septembrie 2006, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, indoneziană și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergență în interpretare va prevala textul în limba engleză.

Pentru Guvernul României,

Dănuț Apetrei,
secretar de stat,

Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale

ARTICOLUL 6

Cheltuieli

Fiecare parte contractantă va suporta cheltuielile ocazionate de participarea sa la aplicarea prevederilor prezentului memorandum de înțelegere, în conformitate cu legile naționale ale fiecărui stat ale părților contractante.

ARTICOLUL 7

Obligații către o terță parte

Prevederile prezentului memorandum de înțelegere nu afectează nicio obligație a părților contractante față de terțe părți.

Acordul nu poate fi interpretat sau invocat într-un mod care să revoce sau să afecteze în alt fel obligațiile care decurg din calitatea de membru al României în Uniunea Europeană sau din orice alte acorduri încheiate între Comisia Europeană sau Comisia Europeană și statele ei membre, pe de o parte, și Republica Indonezia, pe de altă parte.

ARTICOLUL 8

Soluționarea disputelor

Orice dispută sau diferențe rezultate din interpretarea ori aplicarea acestui memorandum de înțelegere vor fi rezolvate amiabil prin consultări sau negocieri între părțile contractante.

ARTICOLUL 9

Amendamente

Acest memorandum de înțelegere poate fi amendat prin consimțământul reciproc al părților contractante. Amendamentele vor intra în vigoare conform prevederilor articolului 10.

ARTICOLUL 10

Intrarea în vigoare, durata și terminare

1. Prezentul memorandum de înțelegere va intra în vigoare la data ultimei notificări prin care părțile contractante se vor informa reciproc cu privire la îndeplinirea procedurilor interne.

2. Acest memorandum de înțelegere se încheie pe o perioadă de 5 ani și va fi extins sau reînnoit printr-un acord comun scris al părților contractante. Orice parte contractantă va avea dreptul să denunțe memorandumul de înțelegere în orice moment, printr-o notificare trimisă pe canale diplomatice cu cel puțin 6 luni înainte.

3. Încetarea acestui memorandum de înțelegere nu va afecta realizarea altor programe de cooperare începute în cadrul acestui memorandum de înțelegere.

Pentru Guvernul Republicii Indonezia,

Anton Apriyantono,
ministru,

Ministerul Agriculturii

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind eliberarea domnului Gelu-Marin Oltean
din funcția de secretar de stat la Departamentul de Informații
și Protecție Internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne**

În temeiul art. 15 lit. d) și art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 22 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2013, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Gelu-Marin Oltean se eliberează din funcția de secretar de stat la Departamentul de Informații și Protecție Internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTAContrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Ion MoraruBucurești, 28 iulie 2014.
Nr. 241.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

